

Udskriftsdato: 31. december 2025

2018/1 LSF 148 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af lov om social service (Målretning af de forebyggende hjemmebesøg)

Ministerium: Sundheds- og Ældreministeriet

Journalnummer: Sundheds- og Ældremin., j.nr. 1804676

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service

(Målretning af de forebyggende hjemmebesøg)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1114 af 30. august 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 79 a, stk. 1, ændres »80 år« til: »82 år«, og »stk. 2 og 3« ændres til: »stk. 2-4«.
2. I § 79 a, stk. 2, indsættes efter »75. år«: »og deres fyldte 80. år«.
3. I § 79 a indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:
»Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde et forebyggende hjemmebesøg til alle borgere, som bor alene i kommunen, i deres fyldte 70. år.«
Stk. 3-6 bliver herefter stk. 4-7.
4. I § 79 a, stk. 3, der bliver stk. 4, ændres »79 år« til: »81 år«.
5. I § 79 a, stk. 4, der bliver stk. 5, ændres »jf. dog stk. 1 og 2« til: »jf. dog stk. 1-3«.
6. I § 79 a, stk. 6, der bliver stk. 7, ændres »stk. 1-5« til: »stk. 1-6«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2019.

Stk. 2. Regler fastsat i medfør af § 79 a, stk. 6, jf. lovbekendtgørelse nr. 1114 af 30. august 2018, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af § 79 a, stk. 7.

Stk. 3. Borgere, som pr. 1. juli 2019 har opnået ret til tilbud om et forebyggende hjemmebesøg efter regler fra før 1. juli 2019, men som ikke på dette tidspunkt endnu er blevet tilbudt et sådant, skal fortsat efter den 1. juli 2019 tilbydes et forebyggende hjemmebesøg.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

- 1. Indledning**
- 2. Lovforslagets hovedindhold**
 - 2.1. Gældende ret*
 - 2.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser*
 - 2.3. Den foreslåede ordning*
- 3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige**
- 4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.**
- 5. Administrative konsekvenser for borgere**
- 6. Miljømæssige konsekvenser**
- 7. Forholdet til EU-retten**
- 8. Hørte myndigheder og organisationer mv.**
- 9. Sammenfattende skema**

1. Indledning

Ældre er i risiko for at opleve og føle sig ensomme, da livssituationer som eksempelvis at forlade arbejdsmarkedet, blive alene efter mange års samliv eller opleve et nedsat funktionsniveau er risikofaktorer for at føle sig ensom. I værste fald kan ensomhed føre til depression, vægttab, hjerte-kar-sygdomme og selvmord, hvor ældre desværre er en overrepræsenteret gruppe.

Da det øger risikoen for ensomhed at være enlig ældre, ønsker regeringen med dette forslag at styrke indsatsen i forhold til at opspore og forebygge ensomhed blandt ældre. De forebyggende hjemmebesøg er en unik måde at skabe kontakt til ældre, som kan have et behov, som måske ikke er erkendt eller taget hånd om, og på den måde iværksætte en forebyggende indsats og henvise til relevante tilbud i forhold til den enkeltes behov. Lovforslaget er således en del af regeringens fokus på og målretning af indsatsen mod ensomhed.

Med lovforslaget forpligtes kommunerne til at tilbyde et forebyggende hjemmebesøg til alle borgere, som bor alene, i deres fyldte 70. år. Formålet med forslaget er at opspore og forebygge ensomhed i de år, hvor mange er i risiko for at opleve ensomhed eksempelvis som følge af overgangen fra arbejdsliv til pension og derudover at styrke opsporingen af ældre i risiko for nedsat social, psykisk og fysisk funktionsevne, som ikke har nærtstående i hverdagen, som kan bistå dem. Forslaget skal således bidrage til at styrke kommunernes forebyggelsesindsats blandt ældre.

Med lovforslaget fastholdes kommunalbestyrelsens pligt til at tilbyde forebyggende hjemmebesøg til alle 75-årige, mens aldersgrænsen for tilbud om årlige besøg flyttes fra det fyldte 80 år til det fyldte 82 år. Kommunalbestyrelsen skal efter lovforslaget dog fortsat tilbyde alle 80-årige et forebyggende hjemmebesøg. Kommunens forpligtelse til at tilbyde behovsbestemte forebyggende hjemmebesøg til de borgere, som er i særlig risiko for nedsat social, psykisk eller fysisk funktionsevne, udvides samtidig til at omfatte de 81-årige.

2. Lovforslagets hovedindhold

2.1. Gældende ret

2.1.1. Forebyggende hjemmebesøg

Efter servicelovens § 79 a, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen tilbyde mindst et årligt forebyggende hjemmebesøg til alle borgere, der er fyldt 80 år, og som bor i kommunen jf. dog stk. 2 og 3.

Efter servicelovens § 79 a, stk. 2, skal kommunalbestyrelsen tilbyde mindst et årligt forebyggende hjemmebesøg til alle borgere, som bor i kommunen, i deres fyldte 75. år. Tilbuddet om et forebyggende hjemmebesøg til alle 75-årige er fastsat med henblik på at sikre, at svage og udsatte borgere under 80 år får et tilbud om forebyggende hjemmebesøg med henblik på en afklaring af behovet for fremtidige besøg samt at identificere borgere med særlig behov for en forebyggende indsats.

Formålet med tilbud om forebyggende hjemmebesøg er at understøtte den forebyggende og sundhedsfremmende indsats over for ældre ved at yde råd og vejledning om aktiviteter og støttemuligheder med henblik på at bidrage til øget tryghed, trivsel og sundhed. Formålet er derfor også at henlede de ældres opmærksomhed på eksisterende hjælpeforanstaltninger og aktiverende tilbud, som vil kunne bidrage til at forebygge eller løse eventuelle problemer i opløbet. Det kan f.eks. ske ved at henlede opmærksomheden på frivillige organisationer, kommunale tilbud og sociale netværk. De ældre kan således tilskyndes til bedre at udnytte egne ressourcer og til at bevare funktionsniveauet længst muligt. Tilbuddet om forebyggende hjemmebesøg skal ses som et supplement til den kommunale myndigheds almindelig rådgivnings- og vejledningsforpligtelse.

Indholdsmæssigt er tilbuddet om de forebyggende hjemmebesøg især koncentreret om, hvordan den ældre mestrer sin tilværelse i bred forstand. Det er ikke tanken at sygeliggøre de ældre ved at fokusere på sygdom, symptomer mv. under det forebyggende hjemmebesøg. Hovedvægten ligger på sociale forhold og på at fastholde eller forøge funktionsevnen i bred forstand. Samtalen med den ældre skal ske med lovens formål for øje og kan f.eks. omhandle den ældres dagligdag, trivsel, sociale netværk, bolig, økonomi, sundhedstilstand, funktionsevne mv.

Efter servicelovens § 79 a, stk. 3, skal kommunalbestyrelsen tilbyde forebyggende hjemmebesøg efter behov til borgere i alderen 65 år til 79 år, som er i særlig risiko for at få nedsat social, psykisk eller fysisk funktionsevne, og som bor i kommunen. Det gælder for eksempel borgere, som er i en vanskelig livssituation, eller som har været igennem belastende livsforændrende begivenheder som for eksempel tab af ægtefælle, borgere med et overforbrug af alkohol, borgere der er udskrevet fra hospitalet, borgere med sansetab og borgere, der er isoleret i særlig grad. Formålet er således at have fokus på borgerens samlede ressourcer og risiko for tab af funktionsevne. Det er op til den enkelte kommune at målrette og tilrettelægge indsatsen i forhold til de særlige risikogrupper. Desuden skal kommunerne i deres kvalitetsstandard beskrive, hvordan de vil målrette og tilrettelægge indsatsen i forhold til de særlige målgrupper. Sundhedsstyrelsen har udarbejdet en guide til opsporing af ældre i særlig risiko for nedsat funktionsevne, som kan understøtte kommunerne i vurderingen af og arbejdet med at målrette og tilrettelægge indsatsen i forhold til de særlige målgrupper.

Efter servicelovens § 79 a, stk. 4, tilrettelægger kommunalbestyrelsen besøgene efter behov.

Kommunalbestyrelsen kan efter servicelovens § 79 a, stk. 5, vælge at undtage de borgere, som modtager både personlig pleje og praktisk hjælp efter § 83, fra ordningen om forebyggende hjemmebesøg. Borgere, der alene modtager enten personlig eller praktisk hjælp, har ret til at få tilbud om forebyggende hjemmebesøg. Hvis en kommune har valgt ikke at tilbyde forebyggende hjemmebesøg til gruppen af borgere, der modtager både personlig og praktisk hjælp, påhviler der kommunen en særlig forpligtelse til at være opmærksom på, om der er behov for at igangsætte særlige tiltag eller tilbyde forebyggende hjemmebesøg til den enkelte borger i denne gruppe.

Efter servicelovens § 79 a, stk. 6, fastsætter ældreministeren regler om de kommunale forpligtelser

efter stk. 1-5, herunder om samordning med andre generelle kommunale forebyggende og aktiverende foranstaltninger og om andre måder at gennemføre det forebyggende hjemmebesøg.

I henhold til servicelovens § 139, stk. 2, kan ældreministeren fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal træffe beslutninger om indhold, omfang og udførelse af tilbud til voksne efter §§ 79, 79 a, 83, 83 a, 84, 86, 119-122 og 192 samt følge disse beslutninger op.

Ældreministeren har i bekendtgørelsen nr. 304 af 20. marts 2016 om tilrettelæggelse af samt kvalitetsstandarder for de forebyggende hjemmebesøg efter servicelovens § 79 a, fastsat regler om tilrettelæggelse af forebyggende hjemmebesøg samt kvalitetsstandarder for de forebyggende hjemmebesøg efter servicelovens § 79 a.

Efter bekendtgørelsens § 1 tilrettelægger kommunalbestyrelsen tilbud om forebyggende hjemmebesøg i henhold til lovens § 79 a, stk. 1-5. Disse tilbud kan bestå af et tilbud om besøg i borgerens eget hjem eller et alternativ til dette som for eksempel et tilbud om et kollektivt arrangement. Et kollektivt arrangement kan fungere som et alternativ til individuelle besøg i borgerens eget hjem med henblik på at nå borgere, som normalt takker nej til et forebyggende hjemmebesøg. Efter § 2 skal borgere, der ikke ønsker at deltage i et alternativt tilbud, i stedet tilbydes et individuelt besøg i hjemmet. Formålet er at have fokus på den pågældendes aktuelle livssituation og dermed blandt andet at hjælpe borgeren til bedre at udnytte egne ressourcer og bevare funktionsniveauet længst muligt.

Efter bekendtgørelsens § 3 bør kommunalbestyrelsen i forbindelse med tilrettelæggelsen og organiseringen af de forebyggende hjemmebesøg sammentænke ordningen med øvrige relevante forebyggelsestiltag, herunder blandt andet forebyggelsesindsatser efter sundhedsloven.

Efter bekendtgørelsens § 4 skal kommunalbestyrelsen mindst én gang årligt udarbejde en kvalitetsstandard for forebyggende hjemmebesøg efter lovens § 79 a. Kvalitetsstandarden skal indeholde generel serviceinformation til borgerne om formålet med samt indholdet i et forebyggende hjemmebesøg. Kvalitetsstandarden skal desuden indeholde en beskrivelse af, hvordan kommunalbestyrelsen tilrettelægger ordningen, herunder beskrivelse af eventuelle andre former for forebyggende indsatser, som kommunalbestyrelsen tilbyder som alternativ til et individuelt hjemmebesøg. Herunder skal kvalitetsstandarden beskrive, hvordan kommunalbestyrelsen vil opfylde forpligtelsen om at tilbyde forebyggende hjemmebesøg efter behov til borgere i alderen 65 år til 79 år, som er i særlig risiko for at få nedsat social, psykisk eller fysisk funktionsevne. Det skal fremgå af beskrivelsen, hvilke særlige risikogrupper kommunalbestyrelsen beslutter at målrette tilbuddet imod.

2.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser

Ensomhed hos ældre borgere er et udbredt problem, som kan have store personlige og menneskelige omkostninger i form af forringet livskvalitet og en række alvorlige, sundhedsmæssige konsekvenser som for eksempel forhøjet blodtryk, dårlig søvn, stress og hjerte-kar-sygdomme. Der er endvidere en sammenhæng mellem ensomhed og øget dødelighed.

Center for Folkesundhed og Kvalitetsudvikling anslår, at 33.000 ældre føler sig ensomme i Danmark. Tal fra Ældredatabasen viser blandt andet, at enlige ældre er i øget risiko for at opleve ensomhed. Med ensomhed stiger risikoen for depression og selvmord. Forekomsten af depression stiger med alderen for både mænd og kvinder. En opgørelse over antallet af selvmord i perioden 2007-2016 viser at ældres andel af selvmord er næsten dobbelt så høj som den andel, de udgør af befolkningen.

Overgangen fra arbejdsmarked til pension er en stor livsforandrende begivenhed. Den tid, man brugte på arbejdet, og det fællesskab, som man var en del af, skal erstattes af andet meningsfuldt indhold i tilværelsen, men for nogle kan det desværre ende i isolation og ensomhed. Dertil kommer den ofte mere glidende overgang til en tilværelse, hvor man kan mindre og måske har mistet nogle vigtige relationer, eller ens fysiske formåen ændres. Her er eksempelvis ældre med begrænset socialt netværk eller med store fysiske begrænsninger i særlig risiko for at opleve dårligere livskvalitet.

I 2016 var 6 procent af alle selvmordsforsøg og 23 procent af alle selvmord relateret til ældre over 70 år.

Sundheds- og Ældreministeriet vurderer på den baggrund, at indførelse af et obligatorisk tilbud om et forebyggende hjemmebesøg til alle borgere, der bor alene, i deres fyldte 70. år, kan være med til at forebygge ensomhed. Det forebyggende hjemmebesøg kan således nå de ældre, som føler sig ensomme og som kan have et behov, som ikke er erkendt eller taget hånd om.

Det følger allerede af lovgivningen vedrørende de forebyggende hjemmebesøg, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at hjemmebesøgene skal fokusere på en række udvalgte temaer som eksempelvis ensomhed. Formålet med de forebyggende hjemmebesøg er således, at den forebyggende medarbejder kan henvise til forskellige forebyggende og aktiverende tilbud i frivilligt eller kommunalt regi. Tilbud i frivilligt regi kan eksempelvis være ældreidræt og netværksskabende aktiviteter, som vil være relevant, hvis den ældre føler sig ensom. På den baggrund skal kommunen, hvis der er behov for det, tilbyde opfølgende besøg mv. på baggrund af samtalen med den ældre.

Et obligatorisk tilbud om forebyggende hjemmebesøg til alle 70-årige, der bor alene, er hensigtsmæssigt i forhold til at nå ensomme ældre, før problemet med ensomhed vokser sig for stort. Aldersgrænsen skal ses i forhold til den stigende tilbagetrækningsalder fra arbejdsmarkedet, hvor ensomhed for nogle enlige vil opstå i forlængelse af arbejdslivets ophør.

På den baggrund er det Sundheds- og Ældreministeriets opfattelse, at man kan sætte systematisk ind for at nå disse ældre med henblik på at forebygge ensomhed samt de utilsigtede konsekvenser heraf. Lovforslaget skal derfor også understøtte kommunernes arbejde med ensomhed og forebyggelse heraf generelt.

2.3. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget forpligtes kommunalbestyrelsen til at tilbyde et forebyggende hjemmebesøg til alle borgere, som bor alene i kommunen, i deres fyldte 70. år. Formålet er at opspore og på den baggrund igangsætte eventuelt nødvendige foranstaltninger, som kan forebygge og afhjælpe eksempelvis ensomhed blandt målgruppen. Lovændringen skal ses som en generel forebyggende indsats, da eksempelvis overgangen fra arbejdsmarked til pension for nogle kan ende i isolation og ensomhed. Formålet er derfor også at styrke opsporingen af ældre i risiko for nedsat social, psykisk og fysisk funktionsevne – herunder enlige ældre, som kan være i risiko for at blive ensomme, eksempelvis fordi de ikke har nærtstående til at bistå dem i hverdagen. Forslaget skal således bidrage til at styrke kommunernes forebyggelsesindsats blandt ældre. Det bemærkes hertil, at ”bor alene” eksempelvis kan defineres som, at en person er den eneste registreret med bopæl på folkeregisteradressen.

Indholdet i de forebyggende hjemmebesøg fastholdes således, at de forebyggende hjemmebesøg fortsat blandt andet skal anvendes til at identificere eventuelle problemer hos de ældre og til at indgå i en dialog med de ældre om eventuelle behov for støtte. Ligeledes fastholdes det, at formålet blandt andet er, at den forebyggende medarbejder på baggrund af samtalen kan henvise til forskellige forebyggende og aktiverende tilbud eksempelvis i frivilligt eller kommunalt regi. Derudover skal besøget bruges til afklaring af behovet for fremtidige besøg i perioden fremadrettet.

Kommunalbestyrelsen forpligtes efter lovforslaget til fortsat at tilbyde et forebyggende hjemmebesøg til ældre i det 75. og 80. år med henblik på en afklaring af behovet for fremtidige besøg i perioden frem til, at borgeren fylder 82 år, hvor vedkommende får årlige tilbud om et forebyggende hjemmebesøg.

Kommunalbestyrelsen skal fortsat efter gældende regler tilbyde borgere i særlig risiko for nedsat social, psykisk eller fysisk funktionsevne, behovsbestemte forebyggende hjemmebesøg. Bestemmelsen omfatter tilbud til borgere med behov for et forebyggende hjemmebesøg i aldersgruppen 65-79 år, der bor i kommunen. Aldersgruppen udvides med den foreslåede bestemmelse til at omfatte 65-81-årige i særlig risiko for nedsat social, psykisk eller fysisk funktionsevne. Forslaget sikrer således, at borgerne i aldersgruppen 65-81 år, som er i særlig risiko, og som har behov for et forebyggende hjemmebesøg, tilbydes dette. Der kan være tale om for eksempel borgere, som er i en vanskelig livssituation, eller som

har været igennem belastende livsforandrende begivenheder som for eksempel tab af ægtefælle, borgere med et overforbrug af alkohol, borgere der er udskrevet fra hospitalet, borgere med sansetab eller borgere, der er isoleret i særlig grad.

De foreslåede ændringer ændrer i øvrigt ikke ved kommunernes og regionernes nuværende forpligtelser i forhold til forebyggelses- og sundhedsfremmende indsatser. Og det fastholdes, at kommunalbestyrelsen tilrettelægger besøgene efter behov, således at der kan tilbydes op til flere besøg i samme år eller et besøg året efter, hvis det vurderes, at der er behov for dette.

Det bemærkes, at der i øvrigt ikke med lovforslaget er tilsigtet indholdsmæssige ændringer af bestemmelserne. Det vil således fortsat være kommunalbestyrelsen, der træffer beslutning om tilrettelæggelsen og administrationen af ordningen om de forebyggende hjemmebesøg, herunder hvorledes den vil målrette og tilrettelægge indsatsen i forhold til de særlige risikogrupper. Kommunalbestyrelsen kan dermed tilrettelægge tilbuddet om forebyggende hjemmebesøg, som det lokalt findes mest hensigtsmæssigt. Det er således muligt for eksempel at tilbyde et eller flere kollektive arrangementer, som kan erstatte det individuelle besøg i borgerens hjem. Desuden fastholdes de allerede fastsatte regler om, at hvis en borger ikke ønsker at deltage i et kollektivt arrangement, skal kommunalbestyrelsen i stedet tilbyde borgeren et individuelt besøg i hjemmet.

Det bemærkes, at bekendtgørelse nr. 304 af 20. marts 2016 om tilrettelæggelse af samt kvalitetsstandarder for de forebyggende hjemmebesøg efter servicelovens § 79 a, som følge af lovforslaget forventes opdateret.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Den foreslåede ændring af reglerne vedrørende de forebyggende hjemmebesøg vurderes samlet set ikke at medføre merudgifter for kommunerne. En ændring af aldersgrænsen for de årlige forebyggende hjemmebesøg til 82 år, hvor tilbuddet om besøg i det 80. år dog fastholdes, betyder, at 81-årige som udgangspunkt ikke længere skal tilbydes forebyggende hjemmebesøg, medmindre de er i særlig risiko for nedsat funktionsevne. Den gennemsnitlige udgift pr. hjemmebesøg er opgjort til ca. 1.000 kr. (2018-pl). Besparselsen ved, at 81-årige kun får tilbud om et forebyggende hjemmebesøg, hvis de er i særlig risiko for nedsat funktionsevne, anslås til at være godt 3 mio. kr. årligt. Besparselsen, anvendes til at tilbyde målrettet forebyggende hjemmebesøg til 70-årige, der bor alene, inklusiv eventuelle systemjusteringer mv., jf. nedenfor.

Lovforslaget vurderes kun at have meget begrænsede implementeringskonsekvenser for kommunerne. Kommunerne skal allerede tilbyde forebyggende hjemmebesøg til forskellige aldersgrupper og særlige risikogrupper. Med lovændringen skal kommunerne nu tilbyde forebyggende hjemmebesøg til personer i deres fyldte 70. år, hvis de bor alene, og det kan muligvis medføre mindre justeringer i kommunernes systemer. Det vurderes, at lovforslaget ikke medfører væsentlige ændringer i forhold til organisering og kompetencedeling mellem myndigheder. Ligeledes vurderes lovforslaget at være digitaliseringsklart, da der er tale om enkle og klare regler i forhold til, hvilke grupper der skal tilbydes besøg – at man skal være 70 år og enlig. Lovforslaget understøtter desuden digital kommunikation og anvendelse af offentlig infrastruktur, da kommunerne kan benytte for eksempel e-boks med en direkte henvendelse til borgerne med et tilbud om et forebyggende hjemmebesøg. Det skal dog hertil bemærkes, at nogle ældre er fritaget for digital post.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for stat og regioner.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

5. Administrative konsekvenser for borgere

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgere.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 18. oktober 2018 til 16. november 2018 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Alzheimerforeningen, Ankestyrelsen, Center for Sund Aldring - KU, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Danske socialrådgivere, Dansk Sygeplejeråd, Danske Diakonhjem, Danske Fysioterapeuter, Danske Handicaporganisationer, Hjernesagen, Danske Regioner, Danske Seniorer, Danske Ældregeråd, Datatilsynet, DemensKoordinatorer i Danmark, Den Danske Dommerforening, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, De sammenvirkende Menighedsplejere, Domstolsstyrelsen, Det Centrale Handicapråd, EGV, Ergoterapeutforeningen, FOA, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark (FDS), Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Institut for Menneskerettigheder, KL, Forhandlingsfællesskabet, Kost & Ernæringsforbundet, Faglige Seniorer, Lægeforeningen, National Videnscenter for Demens, OK-Fonden, PLO, Selveje Danmark, Socialpædagogernes Landsforbund, SUFO (Landsforeningen for ansatte i sundhedsfremmende og forebyggende hjemmebesøg), VIVE og Ældre Sagen.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Mindreudgifter, i forbindelse med at 81-årige kun får tilbud om et forebyggende hjemmebesøg, hvis de er i særlig risiko for nedsat funktionsevne, anslås til at være godt 3 mio. kr. årligt.	Merudgifter på godt 3 mio. kr. årligt til at tilbyde målrettet forebyggende hjemmebesøg til 70-årige, der bor alene, inklusiv eventuelle systemjusteringer mv.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner.	Lovforslaget vurderes kun at have meget begrænsede implementeringskonsekvenser for kommunerne. Kommunerne skal allerede tilbyde forebyggende hjemmebesøg til forskellige aldersgrupper og særlige risikogrupper. Med lovforslaget forpligtes kommunerne til at tilbyde forebyggende hjemmebesøg til personer i deres fyldte 70. år, hvis de bor alene.	Ingen

	Der er ikke implementeringskonsekvenser for stat og regioner.	
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, mv.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet, mv.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter de gældende regler i servicelovens § 79 a, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen tilbyde mindst et årligt forebyggende hjemmebesøg til alle borgere, der er fyldt 80 år, og som bor i kommunen jf. dog stk. 2 og 3.

Formålet med et forebyggende hjemmebesøg er eksempelvis at drøfte den pågældendes aktuelle livssituation og hjælpe den pågældende til bedre at udnytte egne ressourcer og bevare funktionsniveauet længst muligt.

Med den foreslåede ændring af servicelovens § 79 a, *stk. 1*, skal kommunalbestyrelsen tilbyde mindst et årligt forebyggende hjemmebesøg til alle borgere, som er fyldt 82 år, og som bor i kommunen jf. dog stk. 2-4.

Med forslaget ændres aldersgrænsen for tilbagevendende årlige tilbud om forebyggende hjemmebesøg således fra 80 til 82 år. Det betyder, at de 81-årige fremover ikke skal tilbydes et forebyggende hjemmebesøg – medmindre de er i særlig risiko for at få nedsat social, psykisk eller fysisk funktionsevne jf. stk. 2-4.

Det bemærkes, at ændringen af stk. 2 og 3, som nu bliver stk. 2-4, er en konsekvensrettelse ift. at der indsættes et nyt stk. 3.

Til nr. 2

Efter de gældende regler i servicelovens § 79 a, stk. 2, skal kommunalbestyrelsen tilbyde et forebyggende hjemmebesøg til alle ældre borgere, som bor i kommunen, i deres fyldte 75. år. Dette fastholdes.

Det foreslås i § 79 a, *stk. 2*, at kommunalbestyrelsen også skal tilbyde et forebyggende hjemmebesøg til alle borgere, som bor i kommunen, i deres fyldte 80. år.

Efter den foreslåede bestemmelse forpligtes kommunalbestyrelsen således til at tilbyde et forebyggende

hjemmebesøg til alle borgere i kommunen i deres fyldte 80. år. Ligesom kommunen allerede tilbyder forebyggende hjemmebesøg i det fyldte 75. år.

Det betyder, at alle 80-årige skal tilbydes et forebyggende hjemmebesøg blandt andet med henblik på at afklare behovet for fremtidige besøg. Det bemærkes at ændringen er en konsekvens af ændringen i stk. 1., da man flytter aldersgrænsen for de risikobaseret forebyggende hjemmebesøg fra 65-79 år til 65-81 år. Det betyder, at ældre i deres fyldte 80. år fortsat skal tilbydes et forebyggende hjemmebesøg.

Det bemærkes, at det er Sundheds- og Ældreministeriets opfattelse, at tilbuddet om et forebyggende hjemmebesøg til alle borgere, som bor i kommunen, i deres fyldte 75. år, skal forstås i lighed § 79 a stk.1. Det vil sige, at når borgeren fylder 75 eller 80 år, så er kommunen forpligtet til at tilbyde personen, inden for en rimelig tidsperiode, et tilbud om et forebyggende hjemmebesøg.

Det er op til kommunalbestyrelsen konkret at tage stilling til, hvad der i det konkrete tilfælde kan anses for en rimelig frist.

Til nr. 3

I dag skal kommunalbestyrelsen tilbyde 70-årige et forebyggende hjemmebesøg, hvis de er i særlig risiko for at få nedsat social, psykisk eller fysisk funktionsevne.

Det foreslås, at der i § 79 a indsættes et nyt *stk. 3*, hvorefter kommunalbestyrelsen skal tilbyde et forebyggende hjemmebesøg til alle borgere, som bor alene i kommunen, i deres fyldte 70. år.

Det betyder, at kommunalbestyrelsen fremadrettet forpligtes til at tilbyde alle 70-årige et forebyggende hjemmebesøg, hvis de bor alene.

Kommunalbestyrelsen skal således, når borgere, som bor alene, bliver 70 år fremsætte tilbud om et forebyggende hjemmebesøg.

Indholdet af og formålet med de forebyggende hjemmebesøg ændres ikke ved forslaget. De forebyggende hjemmebesøg skal således fortsat bl.a. anvendes til at identificere eventuelle problemer hos de ældre og til at indgå i en dialog med de ældre om eventuelle behov for støtte.

Til nr. 4

Efter de gældende regler i servicelovens § 79 a, stk. 3, skal kommunalbestyrelsen tilbyde forebyggende hjemmebesøg efter behov til borgere i alderen 65 år til 79 år, som er i særlig risiko for at få nedsat social, psykisk eller fysisk funktionsevne, og som bor i kommunen.

Med det foreslåede ændring af § 79 a, stk. 3, der bliver *stk. 4*, vil kommunalbestyrelsen have pligt til at tilbyde forebyggende hjemmebesøg efter behov til borgere i aldersgruppen 65-81 år, som er i særlig risiko for at få nedsat social, psykisk eller fysisk funktionsevne.

Det betyder, at bestemmelsen dermed udvider aldersgruppen fra 65-79 år til aldersgruppen fra 65-81 år. Udvidelsen af aldersgruppen skal ses på baggrund af, at aldersgrænsen for det årlige besøg til alle borgere er flyttet fra 80 år til 82 år.

Til nr. 5

Efter de gældende regler i servicelovens § 79 a, stk. 4, tilrettelægger kommunalbestyrelsen besøgene efter behov, jf. dog stk. 1-2.

Det foreslås, at henvisningen til stk. 1-2 ændres til stk. 1-3.

Ændringen er en konsekvens af, at der med lovforslaget er indsat et nyt stk. 3. Ændringen er en konsekvensrettelse ift., at der i loven blev henvist til, at kommunalbestyrelsen tilrettelægger besøgene efter behov, jf. stk. 1-2. Som følge af at der bliver indsat et nyt stk. 3, så ændres henvisningen til at opfatte stk. 1-3. Således er det nye stk. 3 også omfattet af bestemmelserne om, at kommunalbestyrelsen tilrettelægger besøgene efter behov, jf. dog stk. 1-3.

Til nr. 6

Efter den gældende bemyndigelse i servicelovens § 79 a, stk. 6 fastsætter ældreministeren reglerne om de kommunale forpligtelser efter stk. 1-5, herunder om samordning med andre generelle kommunale forebyggende og aktiverende foranstaltninger og andre måder at gennemføre det forebyggende hjemmebesøg på end ved besøg i hjemmet.

Det foreslås i § 79 a, stk. 6, der bliver til *stk. 7*, at henvisningen til stk. 1-5 ændres til stk. 1-6

Det betyder, at ældreministeren fortsat har bemyndigelse til at fastsætte regler om de kommunale forpligtelser efter § 79 a, herunder om samordning med andre generelle kommunale forebyggende og aktiverende foranstaltninger samt bemyndigelse til at fastsætte regler om kommunalbestyrelsernes tilrettelæggelse af de forebyggende hjemmebesøg.

Det følger heraf at, bekendtgørelse om tilrettelæggelse af samt kvalitetsstandarder for de forebyggende hjemmebesøg efter servicelovens § 79 a fortsat er gældende.

Til § 2

Bestemmelsen vedrører lovens ikrafttrædelsestidspunkt. Det foreslås i stk. 1, at loven træder i kraft den 1. juli 2019. Det betyder, at alle personer, som bor alene, og som fylder 70 år efter den 1. juli 2019, skal tilbydes et forebyggende hjemmebesøg.

Som følge af at servicelovens § 79 a, stk. 6, rykkes til stk. 7, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, foreslås det i stk. 2, af ordensmæssige hensyn, at bekendtgørelse nr. 304 af 20. marts 2016 om tilrettelæggelse af samt kvalitetsstandarder for de forebyggende hjemmebesøg udstedt i medfør af efter servicelovens § 79 a, stk. 6, fortsat er gældende efter lovens ikrafttrædelse indtil den ophæves eller afløses af nye regler.

Således fastsætter ældreministeren fortsat regler om de kommunale forpligtelser i forhold til tilrettelæggelsen af de forebyggende hjemmebesøg – herunder tilrettelæggelse af tilbuddet og krav om årligt at udarbejde kvalitetsstandarder for de forebyggende hjemmebesøg.

Det foreslås i stk. 3, at de personer, der før lovens ikrafttræden den 1. juli 2019 efter den nugældende § 79 a har opnået retten til et forebyggende hjemmebesøg, men som ikke på dette tidspunkt endnu er blevet tilbudt et sådant, skal fortsat efter den 1. juli 2019 tilbydes et forebyggende hjemmebesøg. Det gælder borgere, der er fyldt 81 år før lovens ikrafttrædelse, men som ikke er blevet tilbudt et forebyggende hjemmebesøg. Disse borgere skal fortsat tilbydes et besøg efter 1. juli 2019.

Det følger af servicelovens § 196, at serviceloven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende lov

Lovforslaget

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1114 af 30. august 2018, foretages følgende ændring:

§ 79 a. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde mindst et årligt forebyggende hjemmebesøg til alle borgere, der er fyldt 80 år, og som bor i kommunen, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde et forebyggende hjemmebesøg til alle borgere, som bor i kommunen, i deres fyldte 75. år.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde forebyggende hjemmebesøg efter behov til borgere i alderen 65 år til 79 år, som er i særlig risiko for at få nedsat social, psykisk eller fysisk funktionsevne, og som bor i kommunen.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen tilrettelægger besøgene efter behov, jf. dog stk. 1 og 2.

Stk. 5. - - -

Stk. 6. Ældreministeren kan fastsætte regler om de kommunale forpligtelser efter stk. 1-5, herunder om samordning med andre generelle kommunale forebyggende og aktiverende foranstaltninger og om andre måder at gennemføre det forebyggende hjemmebesøg på end ved besøg i hjemmet.

1. I § 79 a, stk. 1, ændres »80 år« til: »82 år«, og »stk. 2 og 3« ændres til: »stk. 2-4«.

2. I § 79 a, stk. 2, indsættes efter »75. år«: »og deres fyldte 80. år«.

3. I § 79 a indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde et forebyggende hjemmebesøg til alle borgere, som bor alene i kommunen, i deres fyldte 70. år«.

Stk. 3-6 bliver herefter stk. 4-7.

4. I § 79 a, stk. 3, der bliver stk. 4, ændres »79 år« til: »81 år«.

5. I § 79 a, stk. 4, der bliver stk. 5, ændres »jf. dog stk. 1 og 2« til: »jf. dog stk. 1-3«.

6. I § 79 a, stk. 6, der bliver stk. 7, ændres »stk. 1-5« til: »stk. 1-6«.